

ระเบียบวาระที่

เรื่องเพื่อพิจารณา

ข้อเสนอจากการประชุมเสวนาเรื่อง เสรีภาพสื่อกับการใช้กฎหมายกำกับดูแล

ผู้รับผิดชอบ กสทช. สุภิญญา กลางณรงค์

กสทช.ด้านคุ้มครองผู้บริโภคและส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชน

๑. เรื่องเพื่อพิจารณา

ขอให้คณะอนุกรรมการที่ปรึกษาด้านกฎหมาย ของ กสทช. พิจารณาตรวจสอบอำนาจหน้าที่ของ กสทช. ในการออกร่างประกาศหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์พ.ศ.

๒. ความเป็นมา

สืบเนื่องจากการที่สำนักงาน กสทช. ได้จัดทำร่างประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ซึ่งร่างดังกล่าวเป็นการขยายความตามมาตรา ๓๗ ของพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยร่างดังกล่าวผ่านการพิจารณาของที่ประชุม กสทช. ครั้งที่ ๗/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เพื่อนำไปจัดรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ

ทั้งนี้ องค์กรวิชาชีพสื่อได้ตั้งประเด็นเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมายต่อร่างประกาศฉบับดังกล่าวว่า เมื่อพิจารณาจากเนื้อหาของมาตรา ๓๗ ของพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ไม่ปรากฏว่า มีบทบัญญัติให้อำนาจ กสทช. ในการออกประกาศใด ๆ เพิ่มเติม ซึ่งหมายความว่า มาตรา ๓๗ ของพระราชบัญญัติฉบับนี้ ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ในการมอบอำนาจให้ กสทช. ในการออก "กฎ" หรือ ประกาศใดเพิ่มเติม กสทช. จึงปราศจากฐานอำนาจในการออกประกาศฉบับดังกล่าว

นอกจากนี้ร่างดังกล่าวยังถูกคัดค้านจากคณะกรรมการนโยบาย องค์กรกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย หนึ่งในประเด็นของการคัดค้านได้แก่ เนื้อหาในหลักเกณฑ์การกำกับดูแลส่วนใหญ่ มีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของประชาชน สิทธิเสรีภาพสื่อมวลชนที่ได้รับการรับรองโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ อีกทั้งองค์กรวิชาชีพสื่อยังเห็นว่า ประเด็นหมวดที่ ๒ ในร่างประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลเนื้อหาฯ เป็นเนื้อหาที่ระบุถึงแนวทางการปฏิบัติหรือจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพ ซึ่งไม่สามารถนำมาเป็นสภาพบังคับทางกฎหมายได้ อันจะเป็นการทำลายกลไกการกำกับดูแลกันเองของสื่อที่รัฐธรรมนูญให้การรับรองไว้โดยชัดแจ้งในมาตรา ๔๖ ที่ว่า ผู้ประกอบวิชาชีพ... "มีสิทธิจัดตั้งองค์กรเพื่อปกป้องสิทธิ เสรีภาพและความเป็นธรรม รวมทั้งมีกลไกควบคุมกันเองขององค์กรวิชาชีพ"

ด้วยข้อคัดค้านในมุมมองทางกฎหมายบางส่วนตามที่ระบุข้างต้น กสทช. สุภิญญาฯ จึงมีดำริให้สำนักงาน กสทช. โดยกลุ่มงานส่งเสริมการแข่งขันและกำกับดูแลกันเอง (สส.) จัดการประชุมเสวนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นทางกฎหมายจากผู้เชี่ยวชาญในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

๓. การดำเนินการ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ สำนักงาน กสทช. โดยดำริของ กสทช. สุภิญญา กลางณรงค์ ได้จัดงานประชุมเสวนาเรื่อง เสรีภาพสื่อกับการใช้กฎหมายกำกับดูแล ณ โรงแรมเซ็นจูรี่ พาร์ค กรุงเทพฯ โดยมีวิทยากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายและนักสิทธิมนุษยชน ได้แก่ นายสมชาย หอมลออ กรรมการคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย, นายอำนาจ เนตยสุภา อัยการประจำจังหวัด สำนักงานอัยการสูงสุด, อาจารย์สาวตรี สุขศรี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ดร. พรสันต์ เลี้ยงบุญเลิศชัย คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, รองศาสตราจารย์สมชาย ปรีชาศิลปกุล คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมี ดร.มานะ ตรีรยาภิวัฒน์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ทำหน้าที่ดำเนินรายการ (โปรดดูรายละเอียดในเอกสารแนบ ๑ และ ๒)

การประชุมเสวนามีผู้เข้าร่วมการประชุม จำนวน ๙๕ คน ประกอบด้วย นักวิชาการแขนงต่าง ๆ ผู้ประกอบการ นักวิชาชีพ และ ผู้บริโภค เข้าร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

๔. ข้อกฎหมาย/หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐

มาตรา ๒๙ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๔๓ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม...

มาตรา ๔๕ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายโดยวิธีอื่น

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ เพื่อคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ เกียรติยศ ชื่อเสียง สิทธิในครอบครัวหรือ ความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลอื่น เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อ ป้องกันหรือระงับความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชน

การสั่งปิดกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นเพื่อลิดรอนเสรีภาพตามมาตรา นี้ จะกระทำมิได้

การห้ามหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่นเสนอข่าวสารหรือแสดงความคิดเห็นทั้งหมดหรือบางส่วน หรือ การแทรกแซงด้วยวิธีการใดๆ เพื่อลิดรอนเสรีภาพตามมาตรา นี้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตาม บทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งได้ตราขึ้นตามวรรคสอง

การให้นำข่าวหรือบทความไปให้เจ้าหน้าที่ตรวจก่อนนำไปโฆษณาในหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนอื่น จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะกระทำในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงคราม แต่ทั้งนี้จะต้องกระทำโดยอาศัย อำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งได้ตราขึ้นตามวรรคสอง...

๒. พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตาม พระราชบัญญัตินี้

ประกาศคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกาศนั้นเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๓๗ ห้ามมิให้ออกอากาศรายการที่มีเนื้อหาสาระที่ก่อให้เกิดการล้มล้างการปกครองในระบบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข หรือที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือมีการกระทำซึ่งเข้าลักษณะลามกอนาจารหรือมีผลกระทบต่อทำให้เกิด ความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง

ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่ตรวจสอบและให้ระงับการออกอากาศรายการที่มีลักษณะตามวรรคหนึ่ง หากผู้รับใบอนุญาตไม่ดำเนินการ ให้กรรมการซึ่งคณะกรรมการมอบหมายมีอำนาจสั่งด้วยวาจาหรือเป็น หนังสือให้ระงับการออกอากาศรายการนั้นได้ทันที และให้คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว โดยพลัน

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนแล้วเห็นว่าการกระทำดังกล่าวเกิดจากการละเลยของผู้รับใบอนุญาต จริง ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการแก้ไขตามที่สมควร หรืออาจพักใช้หรือเพิกถอน ใบอนุญาตก็ได้

มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการดำเนินการส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้รับใบอนุญาต ผู้ผลิตรายการ และผู้ประกอบวิชาชีพสื่อสารมวลชนที่เกี่ยวกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เป็นองค์กรในรูปแบบต่างๆ เพื่อทำหน้าที่จัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมของการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพและควบคุมการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพกันเองภายใต้มาตรฐานทางจริยธรรม

การจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรมขององค์กรตามวรรคหนึ่ง ต้องคำนึงถึงการคุ้มครองการได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารสาธารณะของประชาชน และการคุ้มครองผู้บริโภคจากการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ รวมทั้งการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของผู้ประกอบอาชีพและวิชาชีพขององค์กร

ในการควบคุมการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพขององค์กรตามวรรคหนึ่ง ให้แต่ละองค์กรตามวรรคหนึ่ง จัดตั้งคณะกรรมการควบคุมจริยธรรมขึ้นโดยมีองค์ประกอบและให้คำนึงถึงสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่างผู้ประกอบอาชีพและวิชาชีพ นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

องค์กรตามวรรคหนึ่งที่มีการจัดทำมาตรฐานทางจริยธรรม คณะกรรมการอาจให้การส่งเสริมจากกองทุนตามมาตรา ๕๒ ก็ได้

๕. ข้อวิเคราะห์

การประชุมเสวนาในหัวข้อดังกล่าวได้มีข้อคิดเห็นของนักกฎหมายที่ท้วงติงเกี่ยวกับเรื่องความชอบด้วยกฎหมายในการออกประกาศ ดังต่อไปนี้

๑. ฐานอำนาจของ กสทช. ในการออกหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๓๗ ในพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑

ประเด็นนี้ นายอำนาจ เนตยสุภา อัยการประจำจังหวัด สำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งเป็นวิทยากรในการเสวนา เห็นว่า กสทช. ไม่มีฐานอำนาจในการออกประกาศเพื่อขยายความมาตรา ๓๗ ทั้งนี้เนื่องจากถ้อยคำตามมาตราดังกล่าวไม่มีการระบุว่า “ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด” ดังที่ปรากฏในมาตราอื่น ๆ และแม้ว่าร่างประกาศดังกล่าวจะอ้างฐานอำนาจในมาตรา ๕ ของ พ.ร.บ. การประกอบกิจการฯ พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่ถ้อยคำในมาตรา ๕ ระบุไว้ว่า การออกประกาศเป็นไปเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ นอกจากนี้ นายอำนาจ ยังกล่าวในฐานะที่เป็นอนุกรรมการพิจารณาคดีทางปกครอง... ซึ่งคณะอนุกรรมการชุดดังกล่าว โดยความเห็นชอบของ กสทช. ได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำคำอธิบายพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยในคำอธิบายดังกล่าวได้ระบุไว้ว่า “แม้พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๕ จะให้อำนาจ กสทช. ในการออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัติแต่ กสทช. ก็ไม่สามารถออกประกาศในเรื่องต่าง ๆ ได้โดยอิสระ กสทช. สามารถออกประกาศได้เฉพาะแต่กรณีที่พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้อำนาจเอาไว้เท่านั้น” อย่างไรก็ตามร่างคำอธิบายฉบับดังกล่าวได้

ผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากที่ประชุม กสท. ครั้งที่ ๗/๒๕๕๖ วันจันทร์ที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ วาระที่ ๔.๒ เรื่องคู่มือการบังคับใช้กฎหมายแล้ว

หากพิจารณาในมาตรา ๓๙ ในพระราชบัญญัติการประกอบกิจการฯ จะพบว่า ไม่มีถ้อยคำในลักษณะที่ว่า “ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด” แต่ กสทช. มีฐานอำนาจในการออกประกาศว่าด้วยมาตรฐานการรวมกลุ่มของผู้รับใบอนุญาต ผู้ผลิตรายการ และผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อสารมวลชนที่เกี่ยวกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ทั้งนี้โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๗ (๑๘) (๒๔) แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

๒. ร่างประกาศหลักเกณฑ์การกำกับเนื้อหารายการฯ อาจมีความสับสนเสี่ยงต่อการละเมิดรัฐธรรมนูญ

นักวิชาการด้านกฎหมาย โดย ดร. พรสันต์ เลี้ยงบุญเลิศชัย แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิเคราะห์ว่า ถ้อยคำที่ปรากฏในมาตรา ๒๙ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๕ วรรคสี่ แห่งรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ แสดงให้เห็นว่า กฎหมายรัฐธรรมนูญไม่ได้เอื้อให้มีระบบเซ็นเซอร์ในประเทศไทย กล่าวคือโดยหลักการรัฐธรรมนูญสนับสนุนตลาดความคิด (Marketplace of ideas) ดังนั้นการเซ็นเซอร์จึงเป็นการขวางตลาดความคิดที่สุ่มเสี่ยงต่อการขัดต่อรัฐธรรมนูญ

คำถามถัดมาคือระบบในการกำกับสื่อสารมวลชนของประเทศไทยใช้ระบบใด ในประเด็นนี้ ดร. พรสันต์ วิเคราะห์ว่า หากพิจารณาตามมาตรา ๔๓ และ ๔๕ แห่งรัฐธรรมนูญฯ ประกอบกับมาตรา ๓๗ วรรคสองของพระราชบัญญัติการประกอบกิจการฯ จะเห็นได้ว่า โครงสร้างทั้งกฎหมายรัฐธรรมนูญและกฎหมายด้านกิจการกระจายเสียงฯ มีเจตนารมณ์ส่งเสริมหลักการกำกับดูแลกันเอง (Self regulation) เป็นแนวทางหลัก ส่วนการกำกับโดยรัฐ (State regulation) เป็นแนวทางรอง นอกจากนี้ ดร. พรสันต์ยังเห็นว่าหากวิเคราะห์โครงสร้างกฎหมายที่ส่งเสริมหลักการกำกับดูแลกันเองแล้ว ผู้มีอำนาจในการนิยามตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการฯ เช่น การนิยามว่าการกระทำใดมีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดี รวมถึงลักษณะลามกอนาจาร จึงไม่ควรเป็น กสทช. ดังนั้นการที่ กสทช. ดำเนินการออกประกาศหลักเกณฑ์การกำกับเนื้อหารายการฯ ตามที่ปรากฏจึงอาจเป็นการกระทำที่ขัดกับแนวทางที่กฎหมายวางไว้

๓. ความเห็นต่อเนื้อหาในร่างประกาศหลักเกณฑ์การกำกับเนื้อหารายการฯ

๓.๑ เนื้อหาในร่างประกาศไม่ชอบด้วยกฎหมายเนื่องจากการนำสาระว่าด้วยเรื่องประมวลจริยธรรม ซึ่งเป็นสาระตามมาตรา ๓๙ ของพระราชบัญญัติการประกอบกิจการฯ ไปบรรจุในร่างประกาศหลักเกณฑ์การกำกับเนื้อหารายการฯ

๓.๒ อาจารย์สาวตรี สุขศรี แห่งคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เห็นว่า เนื้อหาในร่างประกาศเป็นการขยายนิยามซึ่งมีกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอยู่แล้ว อีกทั้งยังมีลักษณะที่เรียกว่า “ล้วงลูก”

ในการควบคุมการออกอากาศ การกำหนดนิยามที่กำกวมกว้างขวาง และควบคุมการแสดงความคิดเห็นส่วนตัว แต่กลับเปิดโอกาสให้ใช้ความคิดเห็นส่วนตัวของกรรมการ กสทช. หรือที่ภาษาทางกฎหมายใช้คำว่า “ดุลพินิจ” ไปตัดสินในเรื่อง “ความเป็นกลาง” เป็นต้น วิทยากรได้ยกตัวอย่างสังคมประชาธิปไตยในประเทศเยอรมนีว่า รัฐธรรมนูญของเยอรมนีห้ามการเซ็นเซอร์ก่อนออกอากาศ และบทบาทขององค์กรกำกับดูแลไม่ควรเข้ามาควบคุมเนื้อหาแต่ควรกำกับเรื่องการออกใบอนุญาต เวลาและผังรายการ ส่งเสริมให้รายการมีความหลากหลาย เป็นต้น

๔. ข้อเสนอต่อ กสทช. ในเรื่องการส่งเสริมหลักการกำกับดูแลกันเอง

วิทยากรมีข้อเสนอต่อการส่งเสริมหลักการกำกับดูแลกันเองว่า กสทช. ควรสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลในสังคมประชาธิปไตย กล่าวคือ นอกจากส่งเสริมให้สื่อกำกับดูแลกันเองแล้ว ในขณะเดียวกันก็ควรสนับสนุนให้ภาคประชาสังคมเข้าไปกำกับดูแลสื่อด้วย ในแง่การปฏิบัติหากมีเรื่องที่ต้องมีการวินิจฉัยควรเปิดให้มีคณะทำงานที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเพื่อเข้ามาร่วมพิจารณาในเรื่องสำคัญอย่างแท้จริง มิใช่เป็นการแต่งตั้งบุคคลเข้ามาเพื่อสนับสนุนการให้เหตุผลของคณะกรรมการเท่านั้น และสิ่งสำคัญคือกระบวนการวินิจฉัยเรื่องนั้นๆ ต้องมีการให้เหตุผลอย่างละเอียดตามขั้นตอนมิใช่เป็นเพียงการอ้างเหตุผลกว้างๆ ทางกฎหมาย รวมทั้งต้องมีการเผยแพร่เหตุผลดังกล่าวให้สาธารณชนได้รับทราบ

๖. ข้อเสนอ

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของกสทช.เป็นไปภายใต้ขอบเขตของกฎหมายรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงขอเสนอที่ประชุม กสทช. มีมติมอบหมายให้คณะอนุกรรมการที่ปรึกษากฎหมาย กสทช. พิจารณาให้ความเห็นดังต่อไปนี้

๖.๑ ฐานอำนาจของ กสทช. ในการออกประกาศหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๖.๒ การขยายความร่างประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลเนื้อหารายการ ตามมาตรา ๓๗ ของ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ.๒๕๕๑ ขัดหรือแย้งกับ มาตรา ๓๙ หรือไม่

๗. มติที่ประชุม

.....

.....

.....

.....

กสทช.

กำหนดการ

เสวนาหัวข้อ “เสรีภาพสื่อ VS การใช้กฎหมายกำกับดูแล”

วันพฤหัสบดี ที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.

ณ ห้องคริสตัล ๑-๒ ชั้น ๓ โรงแรมเซ็นจูรี่ปาร์ค

เวลา	กำหนดการ
๐๙.๐๐ - ๐๙.๒๐ น.	ลงทะเบียน
๐๙.๒๐ - ๐๙.๓๐ น.	เปิดการเสวนา โดย คุณสุภิญญา กลางณรงค์ กสทช. ด้านคุ้มครองผู้บริโภค และส่งเสริมสิทธิเสรีภาพของประชาชน
๐๙.๓๐ - ๑๒.๐๐ น.	<p>เสวนาหัวข้อ “เสรีภาพสื่อ VS การใช้กฎหมายกำกับดูแล”</p> <ul style="list-style-type: none"> ● นายสมชาย หอมลออ คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย ● ดร. พรสันต์ เลี้ยงบุญเลิศชัย คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ● อาจารย์สาวตรี สุขศรี คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ● รองศาสตราจารย์สมชาย ปรีชาศิลปกุล คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ● นายอำนาจ เนตยสุภา อัยการจังหวัด ประจำสำนักงานอัยการสูงสุด <p>ดำเนินรายการโดย ดร. มานะ ตริริยาภีวัฒน์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย</p>
๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน

รายงานเสวนา: มองร่างประกาศคุ้มครองสื่อของ กสทช. ในมุมมองกฎหมาย

Mon, 2013-10-14 11:20

<http://prachatai.com/journal/2013/10/49235>

สืบเนื่องจากการร่างประกาศ กสทช. เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลเนื้อหารายการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ.... ซึ่งร่างดังกล่าวมีใจความถึงเนื้อหาที่ต้องห้ามนำเสนอในสื่อวิทยุกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ โดยขยายความจากมาตรา 37 แห่ง พ.ร.บ.ประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2551 ที่ห้ามนำเสนอเนื้อหาที่ก่อให้เกิดการล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตย หรือที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือมีการกระทำซึ่งเข้าลักษณะลามกอนาจาร หรือมีผลกระทบต่อทำให้เกิดความเสื่อมทรามทางจิตใจหรือสุขภาพของประชาชนอย่างร้ายแรง อีกทั้งยังกำหนดมาตรการการดำเนินรายการที่เน้นควบคุมรายการเชิงข่าวอย่างเข้มงวด

ต่อกรณีดังกล่าว องค์กรวิชาชีพสื่อ 4 แห่งได้ร่วมออกแถลงการณ์คัดค้านร่างประกาศฯ โดยระบุว่า มีเนื้อหาที่ขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ พร้อมเสนอให้ยกร่างประกาศฯ ดังกล่าวใหม่ โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการนำเสนอข้อมูล หลักการ และความคิดเห็น ขณะที่นักวิชาการแขนงต่างๆ ก็ร่วมแสดงไม่เห็นด้วย (1,2,3)

ล่าสุด (10 ต.ค.56) สำนักงาน กสทช. จัดเสวนา "เสรีภาพสื่อ vs การใช้กฎหมายกำกับดูแล" ที่โรงแรมเซ็นจูรี่พาร์ค เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับมาตรา 37 ว่าด้วยเรื่องหลักเกณฑ์การกำกับเนื้อหา รายการ, มาตรา 39 และ 40 ว่าด้วยเรื่องส่งเสริมการกำกับดูแลกันเองภายใต้ พ.ร.บ.ประกอบกิจการฯ

สมชาย หอมลออ กรรมการปฏิรูปกฎหมาย (คปก.) กล่าวว่า แม้ไทยจะมีรัฐธรรมนูญรับรองสิทธิเสรีภาพสื่อไว้ สอดคล้องกับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมือง แต่ก็ยังมีกฎหมายที่เจ้าหน้าที่รัฐเสนอ ด้วยเหตุผลว่ามีเทคโนโลยีที่มีผลกระทบต่อสังคมที่ต้องทำให้เท่าทันกับ สถานการณ์ เช่น การควบคุมสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อย่าง พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์

เขากล่าวต่อว่า กฎหมายระยะหลังเหมือนไปยกเลิกสิทธิเสรีภาพสื่อที่ต่อสู้มาอย่างยาวนาน เช่น มีบทลงโทษที่ซ้ำซ้อนกับกฎหมายอาญา ธรรมนูญประมาท และยังมีโทษที่สูงกว่า ก่อปัญหาในการบังคับใช้ ทำให้สื่อไม่มั่นใจในการใช้เสรีภาพ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประชาชนด้วย ทั้งที่ในภาวะปกติ กฎหมายอาญาน่าจะเพียงพออยู่แล้ว แต่ถ้าจะมีกฎหมายเพิ่มขึ้นใหม่ก็น่าจะเกินกว่าที่กฎหมายอาญากำหนดไว้ พร้อมย้ำว่า แม้สิทธิเสรีภาพของประชาชนจะไม่สมบูรณ์ ถูกจำกัดได้ แต่ต้องไม่เป็นการลิดรอน ต้องจำเป็น สอดคล้องกับสถานการณ์ และตามสมควรแก่เหตุ

สมชาย กล่าวว่า กฎหมายเป็นเครื่องมือของสังคม แต่เจ้าหน้าที่รัฐมักเข้าใจว่าเป็นเครื่องมือของรัฐ ทั้งที่จริงๆ แล้วเจ้าหน้าที่รัฐต่างหากที่เป็นเครื่องมือของกฎหมาย ทั้งนี้ เจตนารมณ์ในการผลักดันรัฐธรรมนูญ 40 ก็เพื่อไม่ให้มีการผูกขาดสื่อ ขณะที่การควบคุมสื่อให้อยู่ในจริยธรรมนั้นเป็นการควบคุมกันเอง ดังนั้น จึงเสนอให้สังคมและชุมชนควบคุมกันเอง เพราะมีกฎหมายจำนวนมาก ออกมาแล้วไม่มีคนทำตาม เพราะไม่สอดคล้องหรือมองว่ากฎหมายเป็นเครื่องมือของเจ้าหน้าที่

อำนาจ เนตยสุภา อัยการประจำจังหวัด สำนักงานอัยการสูงสุด แสดงความเห็นโดยกล่าวถึงร่างประกาศที่ กสทช. ออกมาเพื่อขยายความมาตรา 37 ของ พ.ร.บ.ประกอบกิจการฯ ว่า เป็นเรื่องที่ กสทช. ไม่มีอำนาจตามกฎหมาย โดยร่างประกาศนี้มีลักษณะกำกับเนื้อหาออกอากาศ ทั้งที่มาตรา 37 กำหนดไว้ให้เป็นหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตเป็นหลัก

กรณีมีการอ้างมาตรา 5 พ.ร.บ.ประกอบกิจการฯ ที่ระบุว่า คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และออกประกาศนั้น เขากล่าวว่า ไม่ได้เท่ากับจะออกประกาศขยายความได้ทุกมาตรา จะใช้ได้เมื่อกำหนดให้อำนาจ กสทช. ในการออกประกาศเท่านั้น โดยชี้ว่าใน พ.ร.บ.ประกอบกิจการฯ มีทั้งเรื่องที่ทำให้ควบคุมกันเองและรัฐคุม กรณีมาตรา 37 ไม่มีบอกว่า ให้คณะกรรมการประกาศ แต่ให้ผู้รับใบอนุญาตพิจารณา หากไม่ทำตาม กสทช. มีอำนาจสั่งลงโทษทางปกครอง ขณะที่บทบัญญัติบางประเภทไม่สามารถบังคับใช้ได้ จนกว่าจะออกประกาศ เช่น มาตรา 34 ที่ให้ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดทำผังรายการ โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

นอกจากนี้ เมื่อดูเนื้อหาของร่างประกาศ ยังขยายความเกินกว่าขอบเขตที่มาตรา 37 กำหนด โดยรวมไปถึงการดูแลเยาวชน การชิงโชคแข่งขัน การวิจารณ์ข่าว ทั้งนี้ การออกรายละเอียดนั้นต้องไม่ใช่โดยอำเภอใจ แต่ต้องมีที่มา ล้อความกับมาตรา 37 ให้ชัด ชี้ว่า กรณีเรื่องสิ่งลามก แม้แต่ในประมวลกฎหมายอาญา ก็ไม่ได้ขยายความไว้แบบนี้

อำนาจยืนยันว่า กสทช.ไม่มีอำนาจทางกฎหมาย ดังนั้น จึงไม่ควรออกประกาศนี้ เพราะสุ่มเสี่ยงกับการรับผิดชอบทางปกครอง รวมถึงทางอาญาต่อไป ทั้งนี้ อำนาจแนะนำ กรณีมีถ้าสงสัยด้านข้อกฎหมาย โดยทั่วไป

ควรส่งให้กฤษฎีกาศึกษา โดยชี้ว่า ขนาดร่าง พ.ร.บ.ต่างๆ หากมีการท้วงติงว่าอาจขัดรัฐธรรมนูญ ครม.ยังต้องส่งกฤษฎีกาศึกษา

ทั้งนี้ เขายังวิจารณ์ มาตรา 5 ที่ให้ต้องมีการจัดรับฟังความคิดเห็นว่า ในกรณีเสียงส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการออกประกาศ กสทช.ก็ยังมีอำนาจออกอยู่ดี เพราะมาตรา 5 ระบุแต่ว่าให้รับฟังความเห็น ดังนั้น การรับฟังความเห็นจึงแทบไม่มีบทบังคับในทางปฏิบัติเลย แม้รับฟัง แต่ดุลพินิจก็ยังเป็นของ กสทช. เสียงข้างมาก

อำนาจ กล่าวว่า เมื่อดูความจำเป็นในการออกประกาศ ที่ผ่านมา แม้ไม่มีร่างประกาศ แต่ กสทช.ก็ยังบังคับใช้มาตรา 37 ลงโทษช่อง 3 ทางปกครองกรณีรายการไทยแลนด์ก็อตทาเลนต์ได้อยู่

สาวตรี สุขศรี อาจารย์คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวว่า ร่างประกาศนี้มีปัญหาเรื่องอำนาจในการออก ที่สุดแล้ว ถ้าออกมา ต้องมีการฟ้องศาลปกครอง อย่างไรก็ตาม เข้าใจว่า กสทช. มีความตั้งใจดีในแง่ว่า มาตรา 37 นั้นกว้างเกินไป จึงจะออกประกาศ ซึ่งเป็นกฎหมายลำดับรองของ พ.ร.บ.

สาวตรี กล่าวว่า ทั้งนี้แม้เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นหรือเสรีภาพของสื่อจะเป็นสิทธิ สัมพันธ์ คือสามารถออกกฎหมายที่จำกัดสิทธิเหล่านี้ได้ แต่ต้องมีความชัดเจนอยู่ในระดับหนึ่ง เช่น จะเอาตัวบทที่อยู่ในรัฐธรรมนูญมาใส่ในกฎหมายเหล่านั้นไม่ถูกต้อง ควรแจกแจงรายละเอียดบ้างตามสมควร โดยกรณีมาตรา 37 พบว่าเป็นการยกมาทั้งหมด ทำให้ถ้อยคำกว้าง

สาวตรีชี้ว่า มาตรา 37 เป็น "ไส้ตั้ง" ของเสรีภาพในเรื่องสื่อและการแสดงความคิดเห็น เพราะเสรีภาพสื่อในระบบประชาธิปไตย คาดหมายให้ประชาชนใช้วิจารณญาณในการเลือกรับสื่อ ไม่ว่าจะสื่อพลเมือง สื่ออาชีพ สื่อสาธารณะ หรือสื่อการเมือง หวังให้ประชาชนรับได้ทุกสื่อและเลือกเอง ในยุคเสรี รัฐต้องลดบทบาทในการควบคุมลง ในประเทศประชาธิปไตย รัฐจะไม่เข้ามา แต่จะสนับสนุนให้องค์กรวิชาชีพดูแลกันเอง ยกตัวอย่างเช่น เยอรมนี การกำกับดูแลสื่อจะเป็นการดูแลคุณสมบัติการรับใบอนุญาต จัดสรรรายการ จัดสรรช่วงเวลา ไม่ใช่เนื้อหา เมื่อเป็นเช่นนี้ ตั้งคำถามกับมาตรา 37 ว่า ควรเป็นเช่นนี้หรือไม่

ที่ผ่านมา มีกฎหมายเกี่ยวกับสื่อ ที่มีลักษณะการเขียนแบบนี้ ได้แก่ มาตรา 14 พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ และมาตรา 20 พ.ร.บ.ภาพยนตร์ ที่เมื่อก่อน ใช้ระบบเซ็นเซอร์ก่อน แต่ช่วงหลังมีการผลักดันให้ใช้การจัดระดับความเหมาะสม แต่ยังคงมีความพยายามแทรกให้อำนาจคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์เซ็นเซอร์ก่อนเผยแพร่ ขณะที่ในต่างประเทศไม่เซ็นเซอร์ก่อนกันแล้ว รัฐธรรมนูญเยอรมันบอกว่าทำไม่ได้ ได้ โดยการเซ็นเซอร์ต้องเกิดขึ้นหลังจากเนื้อหาเผยแพร่แล้ว แล้วพบว่าเกิดปัญหาขึ้นเท่านั้น

กรณีของไทย สาวตรีกล่าวว่า การล้วงลูกก่อนแบบนี้ ทำให้เกิดการตั้งคำถามว่า จะให้มีเสรี ให้ประชาชนมีวิจารณญาณเอง หรือจะเป็นคุณพ่อรู้ดี พร้อมกล่าวต่อว่า ที่สุดแล้ว ที่รัฐยังคงตั้งนี้ไว้ในกฎหมายทุกฉบับเกี่ยวกับสื่อ เพราะไม่ไว้ใจประชาชนของตัวเอง ในการเลือกรับสื่อที่หลากหลาย

สาวตรี กล่าวถึงการให้องค์กรวิชาชีพสื่อดูแลกันเองว่า ส่วนตัวมองว่า วันนี้ องค์กรวิชาชีพก็ไม่ได้ทำหน้าที่อย่างที่คาดหวัง จะต้องกลับไปที่ภาคประชาชนต้องคอยตรวจสอบ ไม่ใช่รัฐต้องคุ้มครองเสรีภาพสื่อ แต่ต้องมีกลไกให้สื่อคุ้มครองเสรีภาพ ของประชาชนด้วย トラบใดที่สื่อเลือกเสนออย่างเดียว ไม่ครบถ้วน เท่ากับจำกัด

เสรีภาพในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน ดังนั้น เสรีภาพของประชาชนจะไม่เกิดถ้ารัฐคุม รวมถึงสื่อไม่ทำหน้าที่สื่อที่ควรจะเป็น ที่สุดแล้ว สังคมต้องขึ้นมาตรวจสอบสื่อเองด้วย โดย กสทช. เป็นหน่วยสำคัญที่จะส่งเสริม

ถ้าจะยืนยันออกประกาศ ในเนื้อหาที่มองว่ายังมีปัญหา โดยหมวดหนึ่ง เรื่องเนื้อหาต้องห้ามนั้นเขียนกว้างขวาง และกำกวม ขณะที่หมวดสอง เรื่องมาตรการในการออกอากาศรายการก็เพื่อฝัน ทำไม่ได้ ขลาดกลัวความขัดแย้งในสังคม ทักษะไม่ดีต่อการเมือง ตั้งคำถามว่าความเป็นกลางของ กสทช. มีหรือยัง ส่วนตัวมองว่า ร่างนี้ หลายมาตรการพยายามคุมความเห็นส่วนตัว แต่เปิดโอกาสให้กสทช. ใช้ความเห็นส่วนตัวของตัวเองไปตัดสินความเห็นส่วนตัวของคนอื่น ย้อนแย้งกันอย่างชัดเจน

สมชาย ปรีชาศิลป์กุล คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรียกร่างประกาศฉบับนี้ว่า "ร่างฉบับคุณพ่อรู้ดี" โดยชี้ว่า กสทช. ตั้งขึ้นด้วยความคาดหวัง ให้มาดูแลโครงสร้างหรือระบบเกี่ยวกับสื่อ เช่น ทำให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม คือเข้าถึงการประกอบการ สื่อมีเสรีภาพ คือประชาชนต้องได้รับการคุ้มครอง แต่สิ่งที่เห็นคือ ร่างฉบับนี้ มีเนื้อหาที่กล่าวถึงเนื้อหาต้องห้าม ซึ่งใช้ถ้อยคำกว้างมาก และมาตรการในการออกอากาศว่าควรทำอะไรบ้าง

สิ่งที่เกิดขึ้นคือ กสทช. กำลังจะโดดจากบทบาทของผู้ดูแลโครงสร้าง กลายเป็นสภาวิชาชีพ เป็น "สภาสื่อมวลชนที่ไร้สื่อมวลชน" พยายามจะทำจริยธรรมทางวิชาชีพ ในไทย มีองค์กรวิชาชีพอยู่แล้ว เช่น สภานายความแพทยสภา เพื่อควบคุมจริยธรรม กำกับมาตรฐาน แต่สำคัญคือ สภาวิชาชีพ เกิดจากคนในแวดวงวิชาชีพ ซึ่งจะรู้ว่าอะไรที่จะกำหนดเป็นแนวทางได้

เขาเสนอว่า ต้องคิดดีๆ เพราะวิชาชีพแต่ละด้าน มีพื้นที่ความรู้หรือทักษะทางวิชาชีพบางอย่างที่ผ่านการสะสม ทั้งนี้ ไม่ได้หมายความว่าสังคมไทยไม่ควรกำกับวิชาชีพ ควร มี แต่องค์กรวิชาชีพสื่อในไทยอ่อนแออย่างมากอย่างสิ้นเชิง นสพ.ทำผิด จริยธรรม สิ่งที่เกิดขึ้นคือ ลาออก นอกจากนี้ ส่วนตัวกังวลว่าการโยนให้สื่อกำกับกันเอง อาจมีปัญหา เพราะผลประโยชน์ของสื่อไม่ใช่ผลประโยชน์ของสังคม โดยที่ผ่านมา มีการซื้อโฆษณาระยะยาวในสื่อ ทำให้สื่อไม่กล้าวิจารณ์ ดังนั้น ไม่ใช่สื่ออย่างเดียว แต่ควรให้สังคมเข้าไปกำกับด้วย หากสื่อไม่สัมพันธ์กับสังคมจะมีปัญหา อีกทั้งในปัจจุบัน วิทยุโทรทัศน์กำลังเผชิญความเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ภูมิทัศน์สื่อเปลี่ยน เรามีคนเข้ามาเป็นสื่อมากมาย มีเว็บ วิทยุชุมชน ไม่เหมือนในอดีต ยิ่งยุ่งยาก จะกำกับจริยธรรมสื่อในโลกปัจจุบัน ยากมากขึ้น แต่ไม่ได้หมายความว่าไม่ควรมีการกำกับ

สมชายกล่าวว่า สิ่งที่ กสทช. ควรทำ แต่ยังไม่ทำได้ทำ คือ อย่าเป็นคุณพ่อรู้ดี ทำให้เกิดระบบการสร้างมาตรฐานจริยธรรมวิชาชีพ ทำให้เกิดความเข้มแข็งในกลุ่มองค์กร เช่น ส่งเสริมการรวมตัวในกลุ่มวิชาชีพ หรือให้ผู้ชมประเมินสื่อ อย่าโดดเข้าไปทำหน้าที่เอง เพราะไม่ใช่องค์กรวิชาชีพ แต่เป็นองค์กรวางระบบ

เขาตั้งข้อสังเกตว่า ในอดีต มักมีการใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือ ห้ามออกอากาศ โดยส่วนใหญ่ หน่วยงานรัฐที่ทำหน้าที่เหล่านี้ เป็นข้าราชการเก่าๆ เมื่อมาตีความศีลธรรมอันดี ก็จะเป็นศีลธรรม เป็นความมั่นคงของข้าราชการแก่เมื่อ 30 ปีก่อน ขณะที่ศีลธรรมและความมั่นคงเป็นสิ่งที่ขยับอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นจะเห็นว่า การขีดเส้นกว้างจะเป็นอันตรายเมื่อโยนไว้ในมือคนแคบๆ และการห้ามก็จะขึ้นไปตามทัศนคติของคนไม่ทันโลก

เสรีภาพสื่อต้องขีดเส้นให้ต่ำสุด ไม่ได้กระทบจริงจังอย่าไปห้าม เพราะคนมีวิจารณ์ถนัดถื่นกรอง ยกตัวอย่าง ในอเมริกา มีข้อห้ามแค่ว่าไม่เสนอ fighting word คือการพูดที่ก่อให้เกิดการใช้กำลัง พร้อมชี้ว่า เรื่องที่ กสทช. กำหนดในร่างประกาศอย่างเรื่องที่ทำให้เป็นกลางนั้นเป็นเรื่องยากมาก เขาเสนอว่า เส้นที่ไม่อนุญาตให้โตดข้าม อาทิ การไม่ใช้ภาษาลดทอนความเป็นมนุษย์ของอีกฝ่าย และไม่ทำให้เกิดความรุนแรง ขณะที่หากมีเรื่องให้เห็น ไม่เหมือนกันต้องปล่อยให้เกิดการถกเถียง

สมชาย เสนอว่า อย่างไรก็ตาม ร่างนี้ควรจะออกมา ด้วยเหตุผลว่า หนึ่ง ไม่มีความชอบทางกฎหมาย สอง ไม่มีความชอบธรรมเท่าไร แต่ควรออกมาเพราะสังคมไทยจะต้องเรียนรู้ ถูกขีดบ้าง พร้อมกล่าวว่า อยากเห็นเวลาเจ้าหน้าที่ กสทช. ไปตามจี้ให้ไปเป็นตามประกาศ แล้วจะพบว่าทำไม่ได้จริง ถ้าร่างออก กสทช. จะเป็นจุดสนใจที่ถูกถกเถียงและอภิปรายกว้างขวางมากขึ้น เพราะร่างนี้เป็นเพียงกรณีศึกษาที่ กสทช. ทำแล้วมีปัญหา

พรสันต์ เลี้ยงบุญเลิศชัย อาจารย์คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กล่าวว่า ร่างประกาศนี้น่าจะขัดต่อรัฐธรรมนูญ โดยมาตรา 29 ระบุว่า การจำกัดสิทธิเสรีภาพต้องไม่กระทบกระเทือนต่อสาระสำคัญของสิทธิ แต่ร่างนี้มีการเซ็นเซอร์เซอร์เนื้อหาที่ออกอากาศ ทั้งนี้ เมื่อดูตามมาตรา 43 ว่าด้วยเสรีภาพในการประกอบวิชาชีพ และมาตรา 45 การห้ามสื่อเสนอข่าวหรือการแทรกแซงสื่อแล้ว ก็จะเห็นว่า ทั้งสองมาตรา ไม่ได้ให้การเซ็นเซอร์สื่อ

พรสันต์ กล่าวว่า หลักการที่ต้องเอามาใช้กับสื่อคือ ตลาดความคิด คือต้องปล่อยให้สื่อสารมวลชน ออกอากาศ และโยนความคิดมา การเซ็นเซอร์จึงขวางหลักการนี้ เมื่อเป็นเช่นนี้จึงสู้เสี่ยงขัดรัฐธรรมนูญ

นอกจากนี้ พ.ร.บ.ประกอบกิจการฯ ในมาตรา 39 บอกว่า ให้องค์กรวิชาชีพคุยกันเอง แล้วจัดทำประมวลจริยธรรมขึ้น แต่การที่ กสทช. เข้ามาร่างประกาศขยายความมาตรา 37 ซึ่งเป็นเหมือนการเขียนประมวลจริยธรรมขึ้นมา จะกลายเป็นการขัดมาตรา 39 เสียเอง

ทั้งนี้ เขาเตือนด้วยว่า กสทช. อย่าอ่อนยุคเป็น กบว. เพราะโครงสร้างสื่อพัฒนาไปมากแล้ว มีการจัดเรตติ้ง ให้ใช้วิจารณ์ถนัดถื่นในการชม กสทช. ต้องรู้บทบาทของตัวเองให้มากกว่านี้ และไม่ควรรู้อำนาจเกินและอ่อนยุค โดยย้ำว่า การทำหน้าที่ของ กสทช. ส่งเสริมให้แข่งขันเสรี ทั้งนี้ เขามองว่า ปัญหา กสทช. คล้าย กกต. ที่หลักการคือบริหารจัดการการเลือกตั้งเท่านั้น แต่ กกต.เมืองไทย มีอำนาจล้นพ้น